

ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା

ଆଞ୍ଚଳିକ ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ସଂପ୍ରସାରଣ କେନ୍ଦ୍ର
ରାଣୀତାଳ, ଭଦ୍ରକ, ଓଡ଼ିଶା-୭୫୬୧୧୧
(ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ)

ପତ୍ରିକା ସଂଖ୍ୟା-୨୫

ମଙ୍ଗଳବାର/ତା.୨୬.୦୩.୨୦୧୯

ପାଣିପାଗ ପୂର୍ବାନୁମାନ (ତା.୩୧.୦୩.୨୦୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ): ଭାରତୀୟ ମୌସୁମ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ ଯଥା ଭଦ୍ରକ, ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ଯାଜପୁର ସଂଲଗ୍ନ ଆଦି ଅଞ୍ଚଳରେ ଆସନ୍ତା ବୁଧବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଂଶିକ ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ ସହିତ ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ଓ ଏହାପରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ମେଘମୁକ୍ତ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଦିନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ତାପମାତ୍ରା କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ରବିବାର ବେଳକୁ ୩୬ଡିଗ୍ରୀ ରହିବାବେଳେ ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା ୨୩ ରୁ ୨୪ଡିଗ୍ରୀ ରହିବାର ପୂର୍ବାନୁମାନ ରହିଛି । ପବନ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ୫ ରୁ ୧୮ କି.ମି. ବେଗରେ ପ୍ରବାହିତ ହେବାର ସୂଚନା ମିଳୁଛି ।

ପାଣିପାଗଭିତ୍ତିକ କୃଷି ଉପଦେଶ

ଡାକୁଅ ଧାନ

- ଦିନର ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ସୂଚନା ଥିବାରୁ ଧାନରେ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ ଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ଫେରୋମୋନ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଏହି ପୋକର ଆର୍ଥିକ ଦହେଳିସୀମା ନିରୀକ୍ଷଣ କରନ୍ତୁ । ଫସଲରେ ମଞ୍ଜୁ କିଳା (Dead heart) ୫ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେଲେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧୦କି.ଗ୍ରା. ରାଇନାକ୍ସପିର ୦.୪%ଜି ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ମୃତ୍ତିକାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ପ୍ରତି ଲିଟର ଜଳରେ ୨ମି.ଲି. ଫିପ୍ରୋନିଲ ଓ ୧ମି.ଲି. ଇଣ୍ଡୋକ୍ସାକାର୍ବ ଅଦଳବଦଳ କରି ୧୫ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ସହଜ ରୁଆ ଧାନ ପିଲମାରିବା ଶେଷ ବେଳକୁ ୭ଦିନ ପାଣି କାଟିଦେଲେ ଅଫଳପ୍ରଦ ପିଲ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ପାଇ ଅମଳ ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହୁଏ ।

ମକା

- ❖ ବୁଧବାର ପରେ ପାଗ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶୁଖିଲା ସହିତ ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ଫସଲ ସଂକଟମୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବାରୁ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ୪୦ରୁ ୪୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅଗପତ୍ର ବାହାରିବା ପରେ କିନ୍ତୁ ଚଅଁର ବାହାରିବା ଆଗରୁ ୨୫ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର (୨୫କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିୟା ସାର) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ମୁଗ/ବରି

- ❖ ଦିନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଓ ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରାର ତାରତମ୍ୟରେ ଅନିୟମିତ ବୃଦ୍ଧି ଓ ହ୍ରାସ ପାଇଥିବାରୁ ଖରାଟିଆ ଫସଲରେ ଧଳା ମାଛିର ସଂକ୍ରମଣ ଜନିତ ସାହେବି ରୋଗର ସମ୍ଭାବନା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।
- ❖ ଧଳା ମାଛି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ ରୁ ୧୫ ଟି ହଳଦିଆ ଅଠାଳିଆ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

- ❖ ଫସଲ ସୁରକ୍ଷା କରିବା ଏକର ୬୦ଗ୍ରାମ ଥାଇଫୋସେଫୋକ୍ସାମ ୨୦୦ଲିଟର ଜଳରେ ମିଶାଇ ଗୋଳାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଣିପାଗରେ ଫସଲରେ ଏକବୀଜପତ୍ରୀ ଘାସ ସମସ୍ୟା ଅଧିକ ହେଉଥିବାରୁ ଏହାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୩୦୦ମି.ଲି. ପ୍ରୋପାକ୍ସିଫୋସାଲୋପୋପ କିମ୍ବା ଇମାକ୍ସୋଥାପୀର ଘାସମରା ରାସାୟନିକ ବିଷ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଫସଲରେ ଫୁଲ ଫୁଟିବା ଆଗରୁ ଏନ.ପି.କେ. ୧୯-୧୯-୧୯ ଜଳରେ ଦ୍ରବୀଭୂତ ସାର ପ୍ରତି ଲିଟର ଜଳରେ ୫ ରୁ ୧୦ ଗ୍ରାମ ହିସାବରେ ମିଶାଇ ଫସଲରେ ୧୦ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଦୁଇଥର ସିଂଚନ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଏହା ବଦଳରେ ୨% ୟୁରିୟା + ୨%ଡି.ଏ.ପି.ସାର ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ

- ❖ ଫସଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫୁଲ ଫୁଟିବା ଅବସ୍ଥାରୁ ମଞ୍ଜିପୂରଣ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ।
- ❖ ଦିନର ସର୍ବୋଚ ଓ ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରାର ତାରତମ୍ୟରେ ଅନିୟମିତ ବୃଦ୍ଧି ଓ ହ୍ରାସ ହେବାଦ୍ୱାରା ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଫସଲରେ ଧୂଆଁପତ୍ର ଗୋଟିପୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।
- ❖ ଏହାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକରିବାପାଇଁ ଏକ କେଜି ଧାନ କୁଣ୍ଡା, ୨୦୦ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ ଓ ୨୦-୨୫ ଗ୍ରାମ କାରଟାପ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ କୀଟନାଶକ ଔଷଧକୁ କିଛି ପାଣିରେ ମିଶାଇ ବିଷ ଥୋପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଫସଲ ଜମି ହିତ ପାଖାପାଖି ୨୦ରୁ ୨୫ଟି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ରଖି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଫସଲ ହୁଡାରେ ପ୍ରତି ଲିଟର ଜଳରେ ୧.୫ ମି.ଲି. ଲମ୍ବଡା-ସାଇହଲୋଥୁନ ୪.୯ ସି.ଏସ. ବିଷ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ହେକ୍ଟର ପିଛା ୨୫ କିଗ୍ରା କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ ଗୁଣ୍ଡ ଔଷଧକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ହୁଡାରେ ପକାନ୍ତୁ ।
- ❖ ଫସଲରେ ଏହି ପୋକର ସଂକ୍ରମଣ ଅଧିକ ହେଲେ ଏହାକୁ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୩୦୦ ମି.ଲି. ଲମ୍ବଡା-ସାଇହଲୋଥୁନ ୪.୯ ସି.ଏସ. କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଣିପାଗରେ ଫସଲରେ ମଞ୍ଜିଖୁଆ ପୋକର ସମସ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିପାଇବା ଏହାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ମି.ଲି. ଇଣ୍ଡୋକ୍ସାକାର୍ବ ରାସାୟନିକ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ୨୦୦ଲିଟର ଜଳରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ପନିପରିବା

- ❖ ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ବାଇଗଣ ଫସଲରେ ଫଳ ଓ କାଣ୍ଡ ବିକ୍ଷାପୋକ ଓ ମାଲଟ ଶୋଷକ କୀଟର ସଂକ୍ରମଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।
- ❖ ବାଇଗଣ ଫସଲରେ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାପାଇଁ ଝାଉଁଳିଥିବା ଅଗତାଳ ଗୁଡିକୁ ଛିଣ୍ଡାଇ ମାଟିରେ ପୋତି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ମି.ଲି. ନିମ୍ବଜାତୀୟ କୀଟନାଶକ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦ ମି.ଲି. ସ୍ପିନୋସାଡ ଓ ୩୦୦ ଗ୍ରାମ ଥିଓଡିକାର୍ବ ଔଷଧକୁ ଅଦଳବଦଳ କରି ୨୦୦ ଲିଟର ଜଳରେ ମିଶାଇ ୧୫ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ପତ୍ର ଶୋଷକ ମାଲଟ କୀଟର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ଜଳରେ ୨ ମିଲି ପ୍ରୋପାରଜାଇଡ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

❖ ଆଜିକାଲି ପନିପରିବା ଫସଲରେ ଧଳାମାଛି ଆଦି ଶୋଷକ କୀଟ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି। ଏହାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରତି୧୦ଲିଟର ଜଳରେ ୫ମି.ଲି. ଇମିଡାକ୍ଲୋପ୍ରିଡ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଆମ୍ବ

❖ ସାଂପ୍ରତିକ ପାଣିପାଗରେ ବଉଳରେ ଆମ୍ବ ଡାହାଣୀ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏହାକୁ ଦମନ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ଜଳରେ ୦.୪ଗ୍ରାମ ଥିଓମେଥୋକ୍ସାମ ସହିତ ୨ମି.ଲି. ହେକ୍ସାକୋନାଜୋଲମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

❖ ଆମ୍ବଗଛରେ ଫୁଲ ଝଡିବା ହ୍ରାସ ତଥା ଅଧିକ କଷି ଧରିବାପାଇଁ ପ୍ରତି ୧୫ଲିଟର ଜଳରେ ୩.୫ମି.ଲି. ହିସାବରେ ପ୍ଲାନୋଫିକ୍ସ ହରମୋନ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ସୂଚନାପାଇଁ ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା (ଓୟୁଏଟି), ରାଣୀତାଳ କେନ୍ଦ୍ର ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ

ଇ ମେଲ- aas_ranital@yahoo.com ଦୁରାଭାଷ-୨୭୮୪-୨୭୫୯୫୨୫, ମୋବାଇଲ-୯୪୩୭୯୨୭୮୯୦